

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел. (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
E-mail: minregion@minregion.gov.ua, код ЄДРПОУ 37471928

№ _____

на № _____

від _____

**Народному депутатові України
Льовочкіну С.В.**

Шановний Сергію Володимировичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 01.02.2019 № 480/0/2-19 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 18.01.2019 № 11/10-2263 Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України разом з Міністерством фінансів України, Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та Міністерством соціальної політики України розглянуло Ваш депутатський запит від 17.01.2019 № 171/1/1, оголошений на засіданні Верховної Ради України 18.01.2019, та повідомляє.

Питання оплати житлово-комунальних послуг є одним із найважливіших питань у житлово-комунальній сфері, що безпосередньо впливає на фінансово-економічний стан підприємств-виконавців послуг та якість послуг, що ними надається, у тому числі населенню. На жаль, протягом багатьох останніх років у цій сфері спостерігається негативна тенденція щодо оплати населенням спожитих житлово-комунальних послуг. І причиною цього є не лише підвищення тарифів, а й низка об'єктивних та суб'єктивних факторів.

Безперечно, розмір тарифів впливає на розмір плати за житлово-комунальні послуги.

Однак крім тарифів на платіжну дисципліну впливає:

- відсутність свідомого ставлення споживачів до необхідності своєчасного та повного здійснення платежів за спожиті послуги,

- відсутність відповідальності споживачів за порушення законодавчо встановлених термінів оплати послуг,

- маніпулювання питанням списання заборгованості населення за спожиті житлово-комунальні послуги (у Верховній Раді України зареєстровано законопроект №9527 «Про списання заборгованості населення за постачання природного газу, централізоване опалення та постачання гарячої води, постачання електричної енергії, що сформувалась станом на 1 січня 2019 року»).

За даними Державної служби статистики України, заборгованість населення за спожиті житлово-комунальні послуги (без урахування газу та

МІНРЕГІОН

№1/10.1/1543-19 від 15.02.2019

1504116

Підписано ЕЦП
Негода В'ячеслав Андронович
15.02.2019 19:42

Верховної Ради України

27.02.2019 14:30

ВХ. 3 9696

електроенергії) по підприємствах усіх форм власності станом на 01.01.2019 становила **24,4 млрд. гривень** (станом на 01.01.2018 – 16,4 млрд.грн.), в тому числі за видами послуг:

- централізоване опалення та гаряче водопостачання – 16 631,0 млн.грн. (або 68% від загальної заборгованості);
- водопостачання та водовідведення – 3 109,3 млн.грн. (або 13% від загальної заборгованості);
- утримання будинків та прибудинкової території – 4 040,6 млн.грн. (або 17% від загальної заборгованості);
- вивезення побутових відходів – 575,9 млн.грн. (або 2% від загальної заборгованості).

Рівень розрахунків населення за спожиті житлово-комунальні послуги за 2018 рік становив 86,7%. Порівняно з рівнем розрахунків за 2017 рік він зменшився на 8% (за 2017 рік – 94,7%).

При цьому слід зазначити, що у розрізі послуг рівень розрахунків є таким:

- централізоване опалення та гаряче водопостачання – 83,3%, порівняно з рівнем розрахунків за 2017 рік він зменшився на 11,1% (за 2017 рік – 94,4%);
- водопостачання та водовідведення – 89,2%, порівняно з рівнем розрахунків за 2017 рік він зменшився на 7,3% (за 2017 рік – 96,5%);
- утримання будинків та прибудинкової території – 92,2%, порівняно з рівнем розрахунків за 2017 рік він зменшився на 1,7% (за 2017 рік – 93,9%);
- вивезення побутових відходів – 89,4%, порівняно з рівнем розрахунків за 2017 рік він зменшився на 4,7% (за 2017 рік – 94,1%).

Серед регіонів найвищий рівень оплати за житлово-комунальні послуги станом на 01.01.2019 спостерігався у Одеській (93,4%), Волинській (91,1%) областях та м. Києві (91,0%), найнижчий – у Луганській (72,6%), Рівненській (78,6%) та Донецькій (79,4%) областях.

При цьому **найбільші** обсяги заборгованості населення станом на 01.01.2018 мали:

- м. Київ – 5 080,5 млн. грн. (за 2018 рік збільшилась на 30,0%);
- Дніпропетровська область – 4 002,3 млн.грн. (за 2018 рік збільшилась на 41,8%);
- Харківська область – 3 520,0 млн.грн. (за 2018 рік збільшилась на 46,3%).

Найменші обсяги заборгованості населення станом на 01.01.2019 мали:

- Чернівецька область – 117,7 млн. грн. (за 2018 рік збільшилась на 87,7%);
- Волинська область – 145,3 млн.грн. (за 2018 рік збільшилась на 166,8%);
- Закарпатська область – 169,1 млн.грн. (за 2018 рік збільшилась на 21,5%).

Як показує аналіз статичних даних, рівень оплати в кожному окремому регіоні (населеному пункті) залежить, в першу чергу, від правильної, виваженої організаційної роботи з населенням місцевих органів влади та виконавців житлово-комунальних послуг.

МІНРЕГІОН

№1/10.1/1543-19 від 15.02.2019

1504116

Підписано ЕЦП
Негода В'ячеслав Андронович
15.02.2019 19:42

Для прикладу. Останнім часом великі борги населення за спожиті житлово-комунальні послуги спостерігаються у м. Києві.

При цьому дані Держстату свідчать, що найбільша середня заробітна плата у грудні 2018 року – це заробітна плата саме у м. Києві – 16 546 грн. (при середній заробітній платі по Україні – 10 573 грн.).

В той же час у Чернівецькій області середня заробітна плата у грудні 2018 року становила 7 508 грн., а заборгованість населення за житлово-комунальні послуги була однією з найменших в Україні – 117,7 млн. гривень.

З метою зменшення заборгованості населення за спожиті житлово-комунальні послуги Мінрегіоном на постійній основі ведеться робота з обласними та Київською міською державними адміністраціями, підприємствами галузі (порушуються питання під час проведення нарад, надаються відповідні завдання, проводиться щомісячний моніторинг заборгованості населення з оплати житлово-комунальних послуг в розрізі регіонів, тощо).

Зокрема, за результатами наради, проведеної під головуванням Віце-прем'єр-міністра України - Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Зубка Г.Г. 13 лютого 2019 року з питань роботи підприємств житлово-комунального господарства у 2018 році за участю заступників голів обласних, Київської міської державних адміністрацій, до компетенції яких належать зазначені питання, компетентних представників центральних органів виконавчої влади, асоціацій, керівників структурних підрозділів житлово-комунального господарства було надано доручення керівникам обласних та Київської міської державних адміністрацій разом з керівниками органів місцевого самоврядування здійснити аналіз заборгованості населення за спожиті житлово-комунальні та вжити заходів щодо покращення стану розрахунків населення за ці послуги.

Крім того, Мінрегіон неодноразово звертався до обласних, Київської міської державних адміністрацій з проханням забезпечити проведення роз'яснювальної роботи з населенням щодо здійснення вчасної та в повному обсязі оплати з отриманих послуг, необхідності оформлення субсидій, укладання договорів про реструктуризацію заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг, а також проведення претензійно-позовної роботи зі злісними неплатниками.

Також на платіжну дисципліну досить сильно впливає відсутність ефективних засобів впливу на боржників.

Наразі пеня за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги не нараховується виконавцями відповідних послуг.

Звернення підприємства до суду фактично є єдиним засобом впливу на боржників.

Водночас зазначаємо, що згідно із змінами до законодавства суттєво більшено розміри ставок судового збору. Для прикладу, за подання до суду позовної заяви майнового характеру юридичною особою до 01.09.2015 ставка судового збору становила 243,60 грн., а з 01.01.2019 – 1 921,00 грн.

Говорячи про підвищення тарифів, слід зазначити, що тарифна політика в

МІНРЕГІОН

№1/10.1/1543-19 від 15.02.2019

1504116

Підписано ЕЦП
Негода В'ячеслав Андронович
15.02.2019 19:42

житлово-комунальному господарстві безпосередньо залежить від цінової політики в паливно-енергетичному комплексі.

Зміни вартості природного газу, електричної енергії призводять до об'єктивної необхідності перегляду уповноваженими органами тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення та постачання холодної/гарячої води для населення, адже у структурі собівартості послуг з теплопостачання енергоносії займають до 80%, водопостачання і водовідведення – до 30%.

Крім того, зміна розміру мінімальної заробітної плати, вартості матеріалів, комплектуючих також призводить до збільшення вартості житлово-комунальних послуг.

Зокрема, за останні три роки мінімальна заробітна плата зросла майже в 3,5 рази, або на 2 955 грн. (на 01.01.2015 – 1 218 грн., на 01.01.2019 – 4 173 грн.).

Надання споживачам послуг за тарифами, які не відшкодовують фактичних витрат підприємств, призводить до обмеженості коштів підприємств для здійснення розрахунків за спожиті енергоносії, виплати заробітної плати працівникам, сплати податків та обов'язкових платежів до бюджету.

Як наслідок, погіршується фінансово-економічний стан підприємств, знижується якість послуг, зростає соціальне невдоволення у суспільстві.

До відома: за даними галузевої статистичної звітності, збитки підприємств житлово-комунального господарства за 2018 рік складають **6,2 млрд. гривень**, в тому числі збитки підприємств комунальної теплоенергетики – 4,2 млрд. грн. та водопровідно-каналізаційного господарства – 1,5 млрд. гривень.

При цьому згідно з частиною другою статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Тарифи на комунальні послуги суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих планованих витрат на їх виробництво з урахуванням планованого прибутку.

Виходячи з положень частини сьомої статті 31 Закону центральні органи виконавчої влади, національні комісії, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах, несуть відповідальність за наслідки встановлення або регулювання цін/тарифів, що змінюються ними відповідно до їхніх повноважень.

Тому на сьогодні в Україні першочерговим завданням є уповільнення зростання тарифів на житлово-комунальні послуги завдяки впровадженню енергозберігаючих технологій та підвищенню ефективності управління підприємствами житлово-комунального господарства.

Разом з тим, розуміючи складність ситуації в умовах підвищення тарифів, Урядом передбачено низку заходів, які спрямовані на посилення соціального захисту населення.

Головним механізмом забезпечення соціального захисту найбільш

МІНРЕГІОН

№1/10.1/1543-19 від 15.02.2019

1504116

Підписано ЕЦП
Негода В'ячеслав Андронович
15.02.2019 19:42

уразливих верств населення залишається Програма житлових субсидій, яка гарантує малозабезпеченим громадянам стабільність витрат на оплату житлово-комунальних послуг незалежно від зміни вартості послуг.

27.12.2018 Урядом прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 1176 «Деякі питання надання житлових субсидій населенню у грошовій формі», якою запроваджено механізм надання житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі.

Разом з тим, інформуємо, що 6 лютого 2019 року Урядом прийнято постанову № 62 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Вказаною постановою внесено зміни, зокрема, до Положення про порядок призначення житлових субсидій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 (далі – Положення), постанови Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 р. № 1156 «Про новий розмір витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у разі надання житлової субсидії» щодо запровадження альтернативного механізму надання житлових субсидій безпосередньо одержувачам субсидій у грошовій формі.

За вимогами пункту 18 Положення громадянам, які звернулися за призначенням житлової субсидії до 31 грудня 2018 року, виплата житлових субсидій у готівковій формі здійснюється:

особам, які одержують пенсії — Мінсоцполітики через Пенсійний фонд України шляхом перерахування органами Пенсійного фонду України коштів на пенсійні рахунки в уповноважених банках або через виплатні об'єкти АТ «Укрпошта», де особа одержує пенсію, відповідно до укладених договорів;

особам, які не одержують пенсії — Мінсоцполітики через АТ «Ощадбанк» шляхом перерахування коштів для здійснення грошових переказів шляхом зарахування на поточні рахунки, відкриті в АТ «Ощадбанк».

Постанова набирає чинності з дня її опублікування і застосовується з 1 лютого 2019 року.

В той же час громадяни, яким призначено субсидію у 2019 році, отримують її згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1176.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» видатки на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг передбачено Мінсоцполітики як головному розпоряднику бюджетних коштів у загальному обсязі 55 095 597,1 тис. грн., які розподілено між двома бюджетними програмами:

- 35 095 597,1 тис. грн. за бюджетною програмою КПКВК 2511220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, поводження з побутовими відходами (вивезення побутових відходів) та

МІНРЕГІОН

№1/10.1/1543-19 від 15.02.2019

1504116

Підписано ЕЦП
Негода В'ячеслав Андронович
15.02.2019 19:42

вивезення рідких нечистот, внесків за встановлення, обслуговування та заміну вузлів комерційного обліку води та теплової енергії, абонентського обслуговування для споживачів комунальних послуг, що надаються у багатоквартирних будинках за індивідуальними договорами» на закінчення проведення розрахунків з надавачами послуг за надані пільги та житлові субсидії населенню;

- 20 000 000 тис. грн. за бюджетною програмою КПКВК 2501230 «Виплата пільг і житлових субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі» на запровадження механізму надання передбачених законодавством пільг та субсидій громадянам на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі.

Зазначений обсяг видатків обраховано на рівні очікуваних нарахувань пільг та житлових субсидій населенню у 2019 році і є достатнім для проведення у повному обсязі розрахунків з надання пільг та субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг.

Згідно з положеннями статті 22 Бюджетного кодексу України головний розпорядник бюджетних коштів здійснює управління бюджетними коштами у межах встановлених йому бюджетних повноважень та оцінку ефективності бюджетних програм, забезпечуючи ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів.

З повагою

Перший заступник Міністра

В. НЕГОДА

Хоцянівська Н.В.
Корицька В.Г.
Тел. 207-1-716

МІНРЕГІОН

№1/10.1/1543-19 від 15.02.2019

1504116

Підписано ЕЦП
Негода В'ячеслав Андронович
15.02.2019 19:42